

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till utbildningsnämnden

Datum:
2022-02-08

Diarienummer:
KSN-2021-03460

Handläggare:
Katarina Håkansson

Svar på motion om att stärka det svenska språket från Linnea Alm (SD)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Linnea Alm (SD) föreslår i en motion väckt 13 december 2021

- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda hur anställda som sysslar med utbildning av elever på ett eller annat sätt har möjlighet att vidareutvecklas i svenska språket för att nå upp till en tillfredsställande nivå,
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur språktest för nyanställning kan implementeras i ordinarie rekrytering till förskola och skola,
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda behovet och möjligheterna till att fler familjecentraler etableras i kommunen och var det skulle vara strategiskt klokast att placera dessa utifrån befintligt behov, samt
- att utbildningsnämnden ges i uppdrag att i sitt systematiska kvalitetsarbete särskilt följa upp språkkunskaper hos personal och verka för att de höjs.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

I medarbetardialogen lägger chefen tillsammans med medarbetaren upp en plan för kompetensutveckling. Planen för kompetensutveckling görs utifrån uppdrag och krav för att man ska utvecklas i sitt uppdrag. Insatserna blir personliga och kan vara väldigt

specifika och olika omfattande. Chefen bedömer medarbetarens kompetens, dess enskilda utveckling och verksamhetens behov.

I utbildningsnämndens verksamhetsplan 2022 finns uppdraget att utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom förskola. Där har förvaltningen påbörjat ett arbete med att ta fram en utbildning för att stötta medarbetare och chefer. Chefen och medarbetaren kommer överens om att kompetensen behöver höjas och förvaltningen ordnar en utbildning och coachning beroende på nivå och behov.

Uppsala kommun tillämpar kompetensbaserad rekryteringsmetodik vilket innebär en effektiv rekryteringsprocess som genomsyras av fakta och kvalitet. Metodiken fokuserar på kandidaternas kompetens och potential i förhållande till verksamhetens behov samt bidrar till ett objektiva och fördomsfritt rekryteringsförfarande. Språktester är inte en del av Uppsala kommuns rekryteringsprocess, istället säkerställs kandidaters kompetenser (däribland kommunikativa förmåga) i relation till kravprofil genom CV och intervju.

Efter beslut den 6 september 2021 §87 har utbildningsnämnden redan under hösten 2021 initierat frågan om behov av fler familjecentraler i Uppsala kommun hos samarbetsorganisationen Hälsa, Stöd, Vård och Omsorg (HSVO) Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 8 februari 2021
- Bilaga, Motion om att stärka det svenska språket från Linnea Alm (SD)

Utbildningsförvaltningen

Susana Casas Olsson
Utbildningsdirektör

Motion om att stärka det svenska språket i Uppsalas skolor och förskolor

Språkkunskaperna bland personal på Uppsalas skolor och förskolor är varierande. Utbildningsnämnden har också beslutat att stänga en förskola, bland annat på grund av bristande svenska och kommunikation överhuvudtaget. Hur utbredd språkförbistringen är i Uppsalas skolor och förskolor är omöjligt att svara på i dagsläget, eftersom man inte följer det på ett systematiskt sätt. Det är dock tydligt på de skolor och förskolor där utmaningarna är som störst är kompetensen som lägst. Detta försöker utbildningsnämnden avhjälpa genom strategisk kompetensförsörjning. Men att flytta en bra lärare från en bra skola till en dålig skola kan inte vara lösningen. Målet bör vara att alla skolor har hög kompetens bland personalen. Befintlig personal behöver därför erbjudas möjlighet till språkutveckling vid behov. Språkkurser för förskoleanställda används bland annat i Skärholmen och Rinkeby-Kista för cirka 80 anställda som går kursen några timmar i veckan.

För nyrekrytering av personal behöver kommunen säkerställa en lägstanivå vad gäller språkkunskaper. I dagsläget finns ingen sådan miniminivå, utan enskild bedömning sker för varje ny anställd. Resultaten blir då naturligtvis varierande. För att avhjälpa detta behöver kommunen utreda hur man kan använda sig av språkstest vid nyrekrytering. Språkstest används bland annat i det socialdemokratiskt styrda Botkyrka.

Att bara höja lägstanivån för de som rekryteras och vidareutbilda befintlig personal är dock inte tillräckligt. Ofta hänger låga kunskaper i svenska hos elever och barn ihop med låga kunskaper i svenska hos föräldrarna, därför behövs även ett familjeperspektiv. En verksamhet som lyckats med det är familjecentralen Mötesplats Treklängen, där flera verksamheter samverkar på ett gynnsamt sätt i fråga om språkutveckling och integration.

Det svenska språket behöver stärkas i Uppsala. Medarbetare ska ha tillräckliga kunskaper för att kunna undervisa elever. På så sätt kan skolresultaten höjas och segregationen minskas. Det behövs därför ett samlat grepp i frågan där berörda instanser gör sitt yttersta för att stärka det svenska språket i Uppsala. Sverigedemokraterna presenterar därför ett antal åtgärder för detta ändamål.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna:

Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda hur anställda som sysslar med utbildning av elever på ett eller annat sätt har möjlighet att vidareutvecklas i svenska språket för att nå upp till en tillfredsställande nivå.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur språktest för nyanställning kan implementeras i ordinarie rekrytering till förskola och skola.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda behovet och möjligheterna till att fler familjecentraler etableras i kommunen och var det skulle vara strategiskt klokast att placera dessa utifrån befintligt behov.

Att utbildningsnämnden ges i uppdrag att i sitt systematiska kvalitetsarbete särskilt följa upp språkkunskaper hos personal och verka för att de höjs.

Tensta

5 december 2021

Linnea Alm, gruppledare SD Uppsala